

Taloussuunnitteluohje 2026

Sisällys

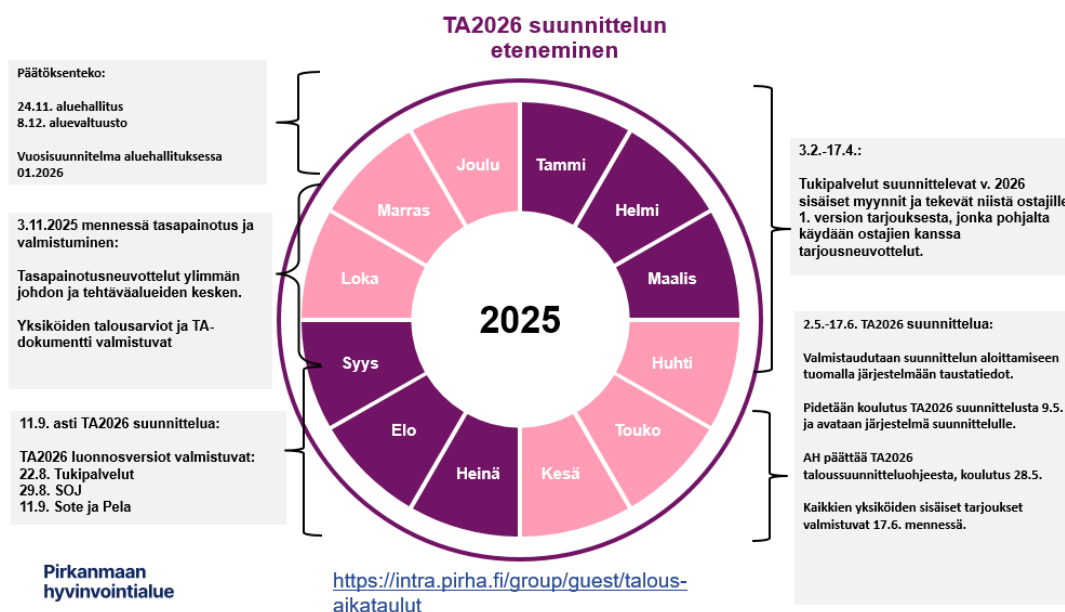
1 Pirkanmaan hyvinvointialueen talousarvioprosessi	2
2 Henkilöstösuunnittelu ja palkkabudjetointi	8
3 Rahoituksen perusteet Pirkanmaan hyvinvointialueella	15
4 Rahoituskehys vuodelle 2026	19
5 Talousarvion tavoitteet	23
6 Lisätietoja	24



1 Pirkanmaan hyvinvointialueen talousarvioprosessi

Talousarvioprosessin eteneminen

Talousarviosuunnittelu etenee alla olevan vuosikellon mukaisesti. Ensimmäinen luonnosversio talousarviosta laaditaan syyskuun 2025 puoliväliin mennessä. Aluehallitus käsittelee talousarvion marraskuun 2025 aikana ja aluevaltuusto vahvistaa sen joulukuussa 2025.



Tarkempi aikataulu määräpäivineen löytyy tästä dokumentista.

Ajantasainen talouden aikataulu kaikkine talouden päivämäärineen löytyy intrasta <https://intra.pirha.fi/group/guest/talous-aikataulut>.

TA-suunnittelun tärkeät päivät

Alla olevasta listauksesta löytyvät tärkeimmät päivämäärät talousarvion laadinnalle.

Touko-Kesäkuu	
8.5.	Pirhan johdon toiminta- ja talousseminaari
9.5.	FPM Talsu aukeaa talousarviosuunnittelulle
26.5.	Aluehallitus päättää Taloussuunnitteluohjeesta 2026
27.5.	Aluevaltuuston TA-seminaari (talous ja tavoitteet)
11.6.	Tukipalveluiden tarkennetut sisäiset tarjoukset valmiit
12–13.6.	Vuoropuhelu Tukipalveluiden sisäisistä tarjouksista
16.6.	SOJ:n TA2026 alustava luonnos valmis
17.6.	Muut sisäiset tarjoukset valmiit
19.6.	TA2026 hahmotelmaversio talteen FPM Talsuun
30.6.	Aluehallituksen TA- ja strategiaseminaari: tavoitteiden suunnittelu ja täsmentäminen
Elokuu	
	Jaostojen, valiokuntien ja vaikuttamistoimielinten TA2026 tavoitteiden toimielinkäsittely
	TA2026 tavoitteiden YT-käsittely
15.8.	Muutosehdotukset laskentatunnisteisiin (TA2026 käytettäväksi)
18.8.	Aluevaltuuston seminaari/koulutus
22.8.	Tukipalveluiden TA2026 luonnosversio valmis
29.8.	SOJ:n TA2026 luonnosversio valmis
Syyskuu	
11.9.	TA2026 luonnosversio valmis Sote- palvelulinjoilla ja Pelassa
12.9.	TA2026 luonnosversio valmis kokonaisuudessaan
16.9.	TA2026 luonnosversio Pirhan joryssä
25.9.	Pirhan johdon toiminta- ja talousseminaari: talousarvioluonnos, tavoitteet, toiminnalliset muutokset ja henkilöstövaikutukset
29.9.	Aluehallituksen talousseminaari: talousarvioluonnos, tavoitteet, toiminnalliset muutokset ja henkilöstövaikutukset
Lokakuu	
30.9.–3.10.	Ylimmän johdon neuvottelut tehtäväalueiden kanssa (TA tasapainotus)
30.9.–8.10.	Tasapainotusneuvottelujen mukaista priorisointia koskevien päätösten toteuttaminen (erillinen tarkempi aikataulu)
7.10.	TA-luonnos YT-elimessä
10.10.	Tukipalveluiden TA2026 valmis
vko 42	Valtuustoryhmien muutosehdotukset talousarvioon
14.10.	Kaikkien yksiköiden sisäiset myynnit valmiit
16.10.	SOJ:n TA2026 valmis
17.10.	Tehtäväalueiden toimintasuunnitelmatekstit sis. henkilöstöä koskevan vaikutustenarvioinnin strategiayksikköön ja HR 17.10. mennessä
20.10.	Aluevaltuuston TA2026 -seminaari

22.10.	Sote- ja Pela -palvelulinjojen TA2026 valmis
23.10.	TA2026 kokonaisuudessaan valmis, FPM Talsu lukitaan, henkilöstösuunnitelmaluonnos valmis
24.10.	TA-dokumentin materiaalin toimitus (toimintasuunnitelmat, tavoitteet, henkilöstövaikutukset, talous, HR). Lopulliset luvut taulukoihin FPM Talsusta klo 14 alkaen.
29.10	Henkilöstösuunnitelmaluonnos henkilöstöjaostossa
vko 44	Viime hetken muutoksia talousarvioon / Pirha johto
Marras-Joulukuu	
3.11.	TA-dokumentti ja henkilöstösuunnitelma valmis
4.11.–11.12.	Käyttösuunnitelman laatiminen, vaihe 1, tarkennukset kp- ja tilitasoilla
18.11.	TA-dokumentti YT-elimessä
24.11.	TA2026 -dokumentti ja henkilöstösuunnitelma Aluehallituksessa
8.12.	TA2026 -dokumentti ja henkilöstösuunnitelma Aluevaltuustossa
15.–31.12.	Käyttösuunnitelman laatiminen, vaihe 2, vuosibudjetin jaksottaminen kuukausille
31.12.	FPM Talsu Käyttösuunnitelma valmis
tammi 26	Käyttösuunnitelma 2026 Aluehallituksessa

Talousarvion valmistelutaso

Pirkanmaan hyvinvointialueen talousarvio suunnitellaan FPM Talsu – taloussuunnittelujärjestelmässä.

Pirkanmaan hyvinvointialueella talousarvio valmistellaan joko kustannuspaikka- tai vastuualuetasolle. Vastuualuetasolle valmisteltaessa käytetään suunnittelussa apuna ns. vastuualuetasoisia suunnittelukustannuspaikkoja, joille voi suunnitella koko vastuualueen talousarvion yhteensä pl. palkkakustannuksia, jotka suunnitellaan aina suoraan kustannuspaikkatasolle. Nämä vain talousarviovaiheessa käytössä olevat vastuualuetasoiset suunnittelukustannuspaikat tulee tyhjentää käyttösuunnitelmaa laadittaessa varsinaisen toiminnan kustannuspaikoille. Uuden suunnittelu-kustannuspaikan käyttöönotosta tulee sopia lähettämällä sähköpostia osoitteeseen talous@pirha.fi.

Talousarvion laadinnassa noudatetaan Pirkanmaan hyvinvointialueen tilikartan mukaista tilitasoista suunnittelua, minkä lisäksi voi talousarvion alku vaiheessa tehdä suunnittelua myös uusille tiliryhmätasoisille suunnittelutileille. Suunnittelutileille suunnitellut erät tulee siirtää varsinaisille tilikartan mukaisille tileille talousarvion luonnoksen valmistumiseen mennessä.

Talousarviiodokumentissa esitetään tehtäväalue- ja palvelulinjatasojen talousarvioluvut.

Huomioitavaa tuottojen ja kustannusten budjetoinnissa

Palkkioiden sivukulut: Tili 4020 palkkiot irroitetaan budjetoinnissa sivukululaskennasta ja sen arvioidut sivukulut budjetoidaan manuaalisesti tilille 4115 Muut työeläkemaksut.

Myynnit hyvinvointialueille: Sopimuksiin perustuva myynti suunnitellaan tilille 3020 Muut yhteistoimintakorvaukset ja muut myyntitulot toisilta hyvinvointialueilta tilille 3010 Myyntituotot hyvinvointialueilta.

Henkilöstösäästöjen mahdollisesta kirjaamisesta talousarvioon annetaan tarkemmat ohjeet myöhemmin.

Muut mahdolliset muutokset lisätään ohjeeseen Valtiovarainministeriön annettua asetuksen hyvinvointialueen taloustietojen toimittamiseen sovellettavista tietosisällöistä ja teknisistä kuvauksista koskien tilikautta 2026.

Sisäisten erien suunnittelu

Tukipalvelut organisaatio laatii tarjouksen palveluitaan käyttäville ostajille myytävistä eristä. Sen jälkeen myyjät ja ostajat neuvottelevat sisäisestä kaupasta tarvittaessa. Sisäiset erät tarkentuvat suunnittelun edetessä.

Uutena sisäisenä myyntinä vuodelle 2026 toteutetaan SOJ:sta Tukipalveluihin siirtyvän Talouspalvelut-yksikön palveluiden myynti käyttäjille. Myynti kohdistetaan yksiköille käytettävissä olevien tietojen mukaisesti aiheuttamisperiaatteella ja kohdentumista tarkennetaan tarvittaessa myöhemmin.

Myös muiden organisaatio-osien keskenään käymä sisäinen kauppa tiedotetaan myyjän toimesta ostajaorganisaatiolle ja siitä neuvotellaan tarvittaessa.

Sisäisten erien suunnittelussa käytetään tilikartan sisäisten erien tilipareja. Sisäiset myynnit tallennetaan taloussuunnittelujärjestelmään myyjäorganisaation toimesta sekä myyjän että ostajan talousarvioihin kyseisen erän sisäisille tileille.

Sisäisessä työpanoskaupassa käytetään keskitetysti laskettuja hintoja.

Organisaation sisäiset vyörytykset talousarviossa

Pirkanmaan hyvinvointialueella vyörytetään Strateginen ohjaus ja järjestäminen - tehtäväalueen sekä Sote-palvelutuotannon johto -palvelulinjan (pl. Tesoman hyvinvointikeskuksen yhteiset) nettokustannukset edelleen varsinaisen toiminnan yksiköille. Hyvinvointialueen vyörytyserät lisätään kullekin palvelulinjalle keskitetysti talousohjauksen toimesta.

Palvelulinjoilla, toimialueilla ja vastuualueilla olevat yhteiset ja hallinnolliset kustannuspaikat vyörytetään pääsääntöisesti nolville, jotta kaikki kustannukset kohdistuvat varsinaiseen toimintaan. Nämä vyörytykset toteutetaan palvelulinjan ilmoittamien vuosikohtaisten tarpeiden mukaisesti.

Vyörytettäessä vyörymään lähtee kunkin vyörytettävän kustannuspaikan ali-/yli jäämä ja se vyörytetään vastaanottaville kustannuspaikoille ulkoisten toimintakulujen suhteessa.

Laskentatunnistemuutokset

Tarvittavista laskentatunnistemuutoksista ilmoitetaan palvelulinjoittain ohjeen <https://intra.pirha.fi/group/guest/laskentatunnisteet> mukaisesti.

Talousarviosuunnittelussa tarvittavaa 1.1.2026 alkaen toteutettavaa kustannuspaikka-muutosta voi kuitenkin esittää tehtäväksi heti tarpeen ilmettyä, jotta muutokset saadaan mukaan mahdollisimman aikaisessa vaiheessa vuoden 2026 taloussuunnittelussa käytettäväksi. Talousarvion sitovien tasojen välillä ei voi kuitenkaan tehdä organisatorisia muutoksia enää sen jälkeen, kun talousarvio on

lukittu, vaan niitä käsitellään talousarviovuoden kuluessa talousarviomuutoksina. Muutokset tulee toimittaa 15.8.2025 mennessä.

17.10.2025 mennessä ilmoitetut muutokset ehtivät vielä mukaan käyttösuunnitelman tekemiseen.

Taloussuunnitelman koostaminen

Pirkanmaan hyvinvointialue laatii keskitetysti taloussuunnitelman vuosille 2026–2028 vuoden 2026 talousarvioon pohjautuen. Taloussuunnitelma esitetään tehtäväalueittain ja palvelulinjoittain talousarviokirjassa.

Toimintasuunnitelman laatiminen

Pirkanmaan hyvinvointialueen toimintasuunnitelmat laaditaan yksiköissä syksyllä 2025 ja ne toimitetaan talousarviodokumenttiin liitettäväksi taloussuunnitteluohjeen aikataulun mukaisesti. Tietojen toimittamisesta tulee erillinen pyyntö tehtäväalueille ja palvelulinjoille.

Käyttösuunnitelman laatiminen

Hyväksytyn talousarvion pohjalta laaditaan vuoden loppuun mennessä käyttösuunnitelma, jossa tarkennetaan laadittua talousarviota kustannuspaikka- ja tilitasoilla sekä jaetaan talousarvio kuukausille.

Mikäli talousarviosuunnittelussa on käytetty vastuualuetasoisia suunnittelukustannuspaikkoja, siirretään niiden erät varsinaisen toiminnan kustannuspaikoille käyttösuunnitelmassa.

Aiemmasta käytännöstä poiketen henkilöstökustannusten mahdolliset muutokset tehdään käyttösuunnitelmavaiheessa palkkabudjetointiosuudessa.

Henkilöstökustannukset jakautuvat kuukausille palkkabudjetoinnin mukaisesti (palkankorotukset sisältäen), muut erät jaetaan taloussuunnittelujärjestelmässä kuukausille automaattisesti 1/12-osin. Halutessaan tuottojen ja muiden kuin

henkilöstökustannusten kohdentumista kuukausille voi muuttaa. Suurempien erien kohdalla onkin hyvä tarkentaa kuukausijakoa, mikäli kustannukset tai tuotot eivät toteudu tasaisesti kalenterivuoden aikana.

Käyttösuunnitelmadokumentissa esitetään tehtäväalueiden, palvelulinjojen ja palvelulinjan rakenteen mukaan joko toimialueen tai vastuualueen tuloslaskelmat sekä talousarviovuodelle asetetut tavoitteet yksikkötasolla.

2 Henkilöstösuunnittelu ja palkkabudjetointi

Yleistä

Henkilöstösuunnittelu perustuu hyvinvointialueen strategiaan ja strategian toimeenpano-ohjelmaan sekä vuosittain asetettaviin toiminnan tavoite-esityksiin ja niiden henkilöstövaikutusten arviointiin. Henkilöstövaikutukset ja talousarvion laadinnassa huomioitavat henkilöstötavoitteet kerättiin tehtäväalueilta 2026 kaudelle ensimmäistä kertaa. Tavoitteena oli nostaa esiin erityisesti talousarvion laadinnassa huomioitavat tavoitteiden henkilöstövaikutukset. Vaikutuksia tarkennetaan talousarvioprosessin edetessä ja tavoitteiden tarkentuessa.

Henkilöstösuunnittelussa ja henkilöstövoimavarojen kohdentamisessa huomioidaan toimintaympäristön keskeiset muutokset, kuten palvelutarpeen kasvu, henkilöstömitoitus, henkilöstön saatavuus, rahoitus ja lainsäädäntö sekä kriittisimmät ja eniten kustannushyötyä tuottavat tavoitteet. Henkilöstön saatavuus, riittävyys ja pysyvyys ovat kriittisiä tekijöitä, jotta hyvinvointialue pystyy menestymään muuttuvassa toimintaympäristössään.

Talousarviovalmistelussa varaudutaan virka- ja työehtosopimusten nojalla toteutettaviin palkankorotuksiin, palkkaharmonisointiin ja uuden palkkausjärjestelmän käyttöönottoon SOTE ja HYVTES-sopimusaloilla.

Työ- ja virkaehtosopimuksiin perustuvat palkankorotukset

Kunta- ja hyvinvointialan yleisen linjan mukaiset sopimuskorotukset ovat yhteensä 7,37 prosenttia sopimuskaudelle 1.5.2025–29.2.2028. Lisäksi on sovittu kunta- ja hyvinvointialan kehittämisohjelman jatkosta vuosille 2026–2028, joka tuo kolmen vuoden aikana 1,8 prosentin korotukset. Pirkanmaan hyvinvointialueella on arvoitu palkankorotusvaikutuksen olevan vuonna 2026 SOTE-sopimuksessa 4,85 %, Lääkärisopimuksessa 5,03 % ja HYVTES sopimuksessa 4,30 %.

		SOTE-sopimus	Lääkärisopimus	HYVTES
1.6.2025	Kehittämisohjelmaerä (paikallinen erä)	0,80 %	0,80 %	0,40 %
Elokuu 2025	Kertaerä	140 €	371 €	76 €
1.10.2025	Yleiskorotus	2,50 % / 53 €	2,50 %	2,50 % / 53 €
1.11.2025	Yhteensovittamiserä (paikallinen erä)*	2,00 %	2,10 %	1,00 %
1.11.2025	Kehittämisohjelmaerä (keskitetty erä)**	-	-	0,40 %
1.2.2026	Kehittämisohjelmaerä (keskitetty erä)	-	0,34 % (liite 3) / 0,10 % (liite 4)	-
1.8.2026	Yleiskorotus	2,27 %	2,27 %	2,27 %
1.10.2026	Paikallinen järjestelyerä	0,20 %	0,20 %	0,20 %***
1.10.2026	Kehittämisohjelmaerä (paikallinen erä)	0,40 %	0,40 % / 0,06 % / 0,30 %	0,40 %
1.4.2027	Yleiskorotus****	2,00 %	2,00 %	2,00 %
1.4.2027	Paikallinen järjestelyerä****	0,40 %	0,40 %	0,40 %***
1.4.2027	Kehittämisohjelmaerä (paikallinen erä)	0,40 %	0,40 %	0,40 %
1.2.2028	Kehittämisohjelmaerä (paikallinen erä)	1,00 %	1,00 %	1,00 %

* 1.6.2025 ajankohdasta siirretty yhteensovittamiserä.

** 1.2.2025 / 1.6.2025 ajankohdasta siirretty kehittämisohjelmaerä.

*** Liitteen 7 paikalliset järjestelyerät lasketaan liitteen 7 henkilöstön palkkasummasta.

**** Vuoden 2027 korotukset voivat muuttua perälaularatkaisun myötä.

Palkankorotukset huomioidaan budjetointijärjestelmässä automaattisesti ja ne kohdentuvat järjestelmässä laskennallisesti koko henkilöstölle. Palkankorotukset varataan sopimusryhmittäin varsinaiseen palkkaan ja muutoksena vuodelle 2026 myös palkanlisiin (tilit 4003-4007), poiketen aikaisempien vuosien suunnittelusta.

Palkkaharmonisaatio

Palkkojen harmonisointia on toteutettu hyvinvointialueen aloittamisesta lähtien paikallisesti sovittujen järjestelyerien turvin. Jotta palkkaharmonisaatio voidaan saattaa päätökseen, se edellyttää kansallisen palkkausjärjestelmän olemassaoloa. Pirkanmaan hyvinvointialueen strategian toimeenpano-ohjelman mukaisesti palkkaharmonisointi toteutetaan vuoteen 2028 mennessä.

Palkkaharmonisointi rahoitetaan ensisijaisesti valtakunnallisella tasolla sovittujen järjestelyerien paikallisella kohdentamisella. Järjestelyerien on alustavasti arvioitu riittävän Pirkanmaan hyvinvointialueella palkkaharmonisoinnin toteuttamiseen suunnittelussa aikataulussa. Paikalliset erät eivät ole tarkoitettu ainoastaan tukemaan palkkojen harmonisointia tai uusien palkkausjärjestelmien käyttöönottoa. Onkin mahdollista, että rahoituksen kokonaisuutta ja aikataulua joudutaan arvioimaan säännöllisesti uudelleen, erityisesti mikäli paikallisten erien käytölle nousee neuvotteluissa palkkaharmonisoinnin ohella muita kohdennustarpeita.

Palvelulinjat eivät varaudu erikseen budjetissaan palkkaharmonisoinnin toteuttamiseen.

Määrällinen henkilöstösuunnittelu ja palkkabudjetointi

Henkilöstöresurssit suunnitellaan palvelulinjoittain talousarvioon realistisesti siten, että henkilöstökulut pystytään kattamaan palvelulinjalle osoitetulla rahoituksella. Henkilöstökustannuksille ei ole erillistä raamia. Henkilöstöresurssien suunnittelun lähtökohtana ovat vuoden 2024 tilinpäätös ja määrällinen henkilöstösuunnitelma, huomioiden toiminnan muutostarpeet ja toiminnallisiin tavoitteisiin liittyvät henkilöstövaikutukset.

Henkilöstöresursseja voidaan lisätä esimerkiksi ostopalveluista omaksi toiminnaksi siirtämällä tai muulla kulurakenteen muutoksella. Resurssia voidaan uudelleen kohdentaa sisäisillä järjestelyillä. Henkilöstöresurssien sisäinen myynti (klinikkakauppa) suunnitellaan Pirha-tasoisilla hinnoilla, joita kaikki palvelulinjat käyttävät. Tiedot syötetään budjetointijärjestelmään 17.6.2025 mennessä. Lisäksi huomioidaan henkilösivukulut. Sivukulujen lisäämisen jälkeen hintaan lisätään vielä 5 % hallintolisä, ellei yksiköiden välillä muuta sovita.

Palkkabudjetti suunnitellaan kustannuspaikoittain, tarvittaessa kohde ja projektitasolla. Budjetointi laaditaan nimiketasoisesti. Budjetointivaiheessa ei enää erotella vakinaisia, määräaikaista ja sijaisia omille kirjanpitotileilleen, vaan henkilöresurssit suunnitellaan kokonaisuutena varsinaiset palkat -kirjanpitotileille. Sijaistamiseen tarvittava henkilömäärä arvioidaan kuukausitasolla htv määrää muuttaen, tarpeen perustuessa laadittuun vuosilomasuunnitelmaan ja huomioiden käytössä oleva varahenkilöstö. Osa keskitetystä varahenkilöstöstä toimii klinikkakauppaperiaatteella eli sijaisten palkkakustannukset huomioidaan sisäisinä palveluostoina ja myynteinä.

Henkilöstön tiedot siirtyvät HR-järjestelmästä budjetointiohjelmaan 30.4.2025 tiedoin, henkilöstön osalta, *joiden palvelussuhde on voimassa 1.1.2026*. Tarkkuustasona on varsinainen palkka. Järjestelmään ei siirry tieto avoimista tehtävistä eikä irtosanoutuneista henkilöistä, joiden palvelussuhde päättyy ennen 1.1.2026. Henkilöstöbudjettia laadittaessa tarkistetaan, että edellä mainituista syistä määrälliseen henkilöstösuunnitelmaan sisältyvät tarvittava vakinaisten, määräaikaisten ja sijaisten resurssi oikein (htv). Nimiketasoinen palkka muodostuu yksikön nimikkeen henkilötasoisten palkkojen keskipalkasta. Budjetoija ottaa kantaa vain suunniteltavaan htv-määrään. Palkkakustannuksia vähentävät henkilöstökorvaukset budjetoidaan kokonaisuutena sopimusryhmittäin tileille 4091-4094.

Henkilökohtaisia lisiä budjetoidaan ainoastaan tilanteessa, jossa työ- ja virkaehtosopimuksissa määritelty sopimuksen vähimmäistaso ei *hyvinvointialuetasolla* toteudu. Sopimusperusteinen alaraja tarkistetaan heinäkuun

palkanmaksun yhteydessä ja informoidaan sen jälkeen palvelulinjojen taloustiimejä tilanteesta. Palvelulinjatasolla esiintyviä sisäisiä henkilökohtaisten lisien alarajojen vajauksia ei suunnitella talousarvioon, vaan niiden oikeudenmukaisuutta arvioidaan muutamia kertoja vuodessa vapautuvia henkilökohtaisia lisiä uudelleen kohdentamalla palvelutuotannon johdon arvioimalla tavalla.

Lomarahavaraus ja lomapalkkavelan muutoksen osuus muodostuvat budjetoitiohjelmaan budjetoitujen palkkojen mukaisesti automaattisesti. Lomarahavaraus on 5,5 % palkkasummasta ja lomapalkkavelan osuus on arvioitu olevan 0,5 % palkkasummasta. Tarvittaessa lomapalkkavelan muutoksen varausta tarkentaa budjetoinnin edetessä.

Henkilösivukulut on määritelty budjetoitiohjelmaan vuodelle 2026 vuoden 2025 vahvistettujen sivukuluprosenttien mukaisesti, lukuun ottamatta KuEI tasausmaksua ja tapaturmavakuutusmaksua, joita on nostettu, vuoden 2025 ennusteen edellyttämälle tasolle. Lisäksi työttömyysvakuutusmaksuun on ennakoitu 0,5 % nousu. Sivukuluprosentti on yhteensä 24,16 % palkoista. Henkilösivukuluprosentteja tarkistetaan talousarviovalmistelun edetessä ja ne vahvistuvat lopullisesti vasta aivan loppuvuodesta. Sivukuluprosenttien tarkennuksista ilmoitetaan erikseen.

Uudet virat ja tehtävät sekä virkoja ja tehtäviä koskevat muutokset

Uudet virat ja tehtävät sekä kustannusvaikutuksia sisältävät virka- ja tehtävämuutokset esitetään budjetoitijärjestelmässä palkkabudjetin resurssimuutosten suunnittelu -välilehdellä, jonne kirjataan palkka- ja resurssitiedot sekä perustelu ja tieto muutoksen rahoituksesta. Vain *hyväksytyksi merkittyjen* resurssien palkkavarauksia ja htv siirtyy osaksi budjettia, jossa sen tulee mahtua annettuun talousarvioraamiin.

Hyväksytyjen resurssimuutosten osalta tarkastellaan lisäksi resurssimuutoksen vaikutusta budjetoituihin palkanlisiin (lisääntyykö, väheneekö, pysyykö ennallaan).

Rekrytointihaasteellisten, budjetointihetkellä täyttämättömien tehtävien osalta esihenkilöiden tulee arvioida tehtävien tarve vuosittain uudelleen ja esittää palkkarahat tehtäviin resurssimuutosten suunnittelun välilehdellä. Kun esitetty resurssitarve on hyväksytty vuoden 2026 talousarvioon sisällytettäväksi palvelulinjalla tai tehtäväalueella, siirtyy palkkavaraus budjettiin. Mikäli palkkavaraus on edellisenä vuonna toteutunut esimerkiksi työvoimanvuokraukseen, tulee vastaavasti ostopalveluihin varattua määrärahaa pienentää.

Harjoittelijoiden rekrytointi, joka edellyttää palkkavarausta, huomioidaan resurssimuutosten suunnittelun välilehdellä samoin perustein, kuin muutkin kustannuksia aiheuttavat resurssimuutokset. Palvelulinjat arvioivat rekrytoitavien harjoittelijoiden määrän ja kohdentumisen määrärahojen puitteissa.

Mikäli hyvinvointialueella on tunnistettu sopeuttamistarpeita, joilla ennakoidaan olevan vaikutusta määrälliseen henkilöstösuunnitelmaan ja palkkabudjettiin, voidaan tämä huomioida talousarvion suunnittelussa FPM Talsun resurssimuutokset - välilehdellä. Muutos kirjataan joko palvelulinjan tai toimialueen soveltuvalle yhteiskustannuspaikalle. Mahdollisista henkilöstövähennyksistä on käytävä aina yhteistoimintaneuvottelut ja neuvotteluiden päätyttyä erä kohdistetaan tarkemmin käyttösuunnitelmassa.

Ohjeet: <https://intra.pirha.fi/group/guest/henkilostobudjetointi1>

Osaaminen

Henkilöstön osaamisen kehittäminen suunnitellaan strategiatavoitteiden ja toiminnallisten muutosten mukaisesti. Yksiköissä laaditaan koulutus ja kehittämissuunnitelmat, jotka ohjaavat koulutussuunnittelua ja määrärahojen käyttöä. Kullakin toimialueella tehdään talousarviovaraus ulkopuolista täydennyskoulutusta varten ja ensisijaisesti huomioidaan hyvinvointialueen monipuolinen, sisäinen täydennyskoulutustarjonta.

Ulkoiseen täydennyskoulutukseen suositellaan käytettävän harkinnan mukaan enintään 1 % palkkamenoista, josta tarkan suunnitteluvarauksen alueet suunnittelevat itsenäisesti omaan talousarvioonsa sovitettuina.

Täydennyskoulutukseen varattavat määrärahat budjetoidaan tilille 4440 koulutus- ja kulttuuripalvelut.

Työnohjaus

Työnohjaus on työhön, työyhteisöön ja toimintaympäristöön sekä johtamiseen liittyvien kysymysten, kokemusten ja tunteiden tarkastelua ja jäsentämistä koulutetun työnohjaajan avulla. Tavoitteena on lisätä ymmärrystä työstä ja toimintatavoista, vahvistaa ammatti-identiteettiä sekä kehittää työyhteisön vuorovaikutusta ja hyvinvointia. Terveystieteiden lain 78 c § mukaan hyvinvointialueen on järjestettävä toimiva työnohjaus ainakin henkilöstölle, joka työskentelee 27 §:ssä tarkoitetuissa mielenterveyden hoitoa tai 28§:ssä tarkoitetuissa päihde- ja riippuvuushoitoa antavissa yksiköissä.

Työnohjaus on yleensä pitkäkestoinen prosessi (1–3 vuotta), tapaamisten tiheys kolmen-viiden viikon välein. Minimisuositus tapaamisten määrälle on kahdeksan kertaa vuodessa. Hyvinvointialueen kilpailutettujen työnohjaajien keskimääräinen hinta on yksilötyönohjauksessa noin 150 euroa ja ryhmätyönohjauksessa 350 euroa. Alueet suunnittelevat itsenäisesti tarkan suunnitteluvarauksen omaan talousarvioonsa toiminnan tarpeiden mukaisella tavalla. Työnohjaus budjetoidaan tilille 4475 muut asiantuntijapalvelut.

Työhyvinvointi ja henkilöstöetuudet

Henkilöstöjaosto päättää vuoden 2026 henkilöstöetuuksista syksyllä 2025.

Henkilöstöetujen ja työhyvinvointitoiminnan suunnitteluvaraukset tehdään yksikön omaan talousarvioon, lukuun ottamatta Virkisty Vapaalla yhdistyksen avustusta.

Vuodelle 2026 uutena etuutena valmisteltu työsuhtepolkupyöräetus arvioidaan uudelleen hallituksen linjausten ja tulossa olevan lainsäädäntömuutoksen johdosta.

Päätökset henkilöstöeduista tehdään syksyllä. Vuoden 2026

talousarviovalmistelussa varaudutaan alustavasti seuraaviin henkilöstöetuihin:

Henkilöstöetuus	Edun määrä	Tili
Liikunta-, kulttuuri-, työmatka- ja hyvinvointietu (ePassi FLEX) tai vaihtoehtoisesti työsuhdepolkupyöräetuus	ePassi FLEX etuus 200 € / työntekijä. Jos valitsee työsuhdepolkupyöräedun, ePassi FLEX osuus on 100 € / työntekijä	4469 muut palveluostot
ePassi lounasetu	Työnantajan osuus verottajan määrittämästä lounasedusta 25 %, budjetoiva yksikkö arvioi yksiköön lounasedun käyttöön perustuva oikean tason	4412 ravitsemuspalvelut
kahvit, teet, maidot/kauramaidot	Budjetoidaan toiminnan edellyttämällä tavalla etätyökäytännöt huomioiden, noin 25 euroa/henkilö	4520 elintarvikkeet
50 ja 60 vuotta täyttävien merkkipäivän huomioiminen	150 € / henkilö	4030 muut palkkiot
Eläköityvän muistaminen	300 € / henkilö	4030 muut palkkiot
Virkisty Vapaalla -yhdistyksen tukeminen	20 € / henkilö (budjetoidaan HR-toimesta keskitetysti)	4742 avustukset yhteisöille
Työhyvinvointitoiminta (tyhy)	50 € / henkilö	4469 muut palveluostot

3 Rahoituksen perusteet Pirkanmaan hyvinvointialueella

Hyvinvointialueet ovat osa julkisen talouden suunnitelmaa ja valtion talousohjausta. Valtion rahoitus on yleiskatteellista ja vuositasolla kiinteää.

Valtion rahoitus hyvinvointialueille

Valtion rahoituksen lähtötason perusteena käytetään hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen käyttökustannuksia, rahoituskustannuksia sekä suunnitelman mukaisia poistoja ja arvonalentumisia.

Käyttökustannuksista vähennetään vuosikohtaisesti hyvinvointialueiden asiakasmaksutulot sekä muut toiminta- ja rahoitustuotot. Valtion rahoitettava osuus pohjautuu nettokustannuksiin (toimintakulut – toimintatuotot = nettokustannukset + poistot).

Valtion rahoitus perustuu hyvinvointialueen asukasmäärään, sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tarvetta kuvaavien tekijöihin, asukastiheyteen, vieraskielisyyteen, kaksikielisyyteen, saaristoisuuteen, saamenkielisyyteen, hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen, yo-sairaalaosuuksiin sekä pelastustoimen riskitekijöihin.

Vuoden 2026 rahoituksen määräytyminen

Vuoden 2026 rahoituksen pohjana laskennallinen, tarveperusteinen valtion rahoitusmalli. Vuoden 2026 rahoitukseen huomioidaan lisäksi hyvinvointialueiden vuoden 2024 alijäämään perustuva jälkikäteiskorjaus.

Lopullinen vuoden 2026 rahoituksen taso päätetään vuoden 2025 lopussa, jolloin nyt määriteltyn rahoitukseen tarkennetaan lopulliset lakisääteiset muutokset sekä syksyn HVA-indeksin ennuste.

Palvelutarpeen kasvu

Vuoden 2026 rahoitukseen huomioidaan THL:n laskelmien mukaisesti palvelutarpeen kasvu vuodesta 2025 vuoteen 2026. Palvelutarpeen kasvun arvio on koko maan rahoituksessa 0,98 %.

Hyvinvointialueen hintaindeksi

Vuoden 2026 rahoitukseen huomioidaan lisäksi hintaindeksi, joka kuvaa kustannustason muutosta vuoden 2025 tasosta. Hintaindeksi muodostuu ansiotasoindeksistä, kuluttajahintaindeksistä sekä hyvinvointialueyönantajan sosiaaliturvamaksun muutoksesta. Alustava arvio hintaindeksin muutoksesta on 3,24 %. Hintaindeksi päivittyy vielä syksyllä.

Tehtävämuutosten huomioon ottaminen

Valtion rahoituksen tasoa määritettäessä otetaan täysimääräisesti huomioon hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle kuuluvien tehtävien laajuuden tai laadun muutos, jos se aiheutuu asianomaista tehtävää koskevasta laista tai asetuksesta, lakiin tai asetukseen perustuvasta valtion viranomaisen määräyksestä tai valtion

talousarviosta. Valtion rahoitusta voidaan korottaa tai alentaa tehtävien laajuuden tai laadun muutoksen perusteella.

Tehtävämuutosten vuoksi rahoitusta leikataan vuodelle 2026 yhteensä 77,8 miljoonaa euroa eli 0,3 %.

Hyvinvointialueen talousarvio ja -suunnitelma

Aluevaltuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä hyvinvointialueelle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio, jossa otetaan huomioon hyvinvointialuekonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä aluevaltuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Pirkanmaan hyvinvointialueen taloussuunnitelma sisältää kaksi suunnitteluvuotta talousarviovuoden lisäksi (1+2 vuotta).

Taloussuunnitelma on laadittava siten, että se on tasapainossa tai ylijäämäinen viimeistään toisen talousarviovuotta seuraavan vuoden päättyessä. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä.

Hyvinvointialueen taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään kahden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Vuoden 2023 alijäämä oli 136,5 miljoonaa euroa ja vuoden 2024 56,6 miljoonaa euroa. Nämä tulee saada katetuksi vuosien 2025 ja 2026 aikana ja sen vuoksi vuodet suunnitellaan ylijäämäisiksi.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Investointiosasta on ilmentävä hyvinvointialueen investoinnit.

Hyvinvointialuekonsernin toiminnallisesti ja taloudellisesti merkittävimmät investoinnit on perustuttava investointisuunnitelmaan, jonka toimivaltaiset ministeriöt ovat hyväksyneet.

Hyvinvointialueen investointisuunnitelma

Hyvinvointialueen on vuosittain laadittava investointisuunnitelma seuraavaa tilikautta seuraavien neljän tilikauden aikana aloitettavista hyvinvointialuekonsernin investoinneista ja niiden rahoituksesta. Vuosien 2026–2029 investointisuunnitelmat on ensimmäisen kerran laadittu vuoden 2024 loppuun mennessä ja niitä päivitetään lopulliseksi esitykseksi ja ministeriöiden hyväksyttäväksi syksyn 2025 aikana.

Hyvinvointialueiden tulee lisäksi laatia vuoden 2025 kalenterivuoden loppuun mennessä vuosien 2027–2030 investointisuunnitelmat ministeriöille hyväksyttäväksi.

Investointisuunnitelman tulee sisältää tiedot investoinneista ja investointeja vastaavista sopimuksista. Lisäksi sen tulee sisältää tiedot hyvinvointialueen toimitilojen ja kiinteistöjen sekä muiden pitkävaikutteisten hyödykkeiden suunnitelluista luovutuksista. Investointisuunnitelma koskee koko Pirkanmaan hyvinvointialueen konsernia.

Hyvinvointialueen lainanottovaltuus

Valtioneuvosto päättää vuosittain valtiovarainministeriön esityksestä hyvinvointialueen lainanottovaltuuden (pitkäaikaiset lainat). Hyvinvointialue saa ottaa lainaa päätöksen mukaisen määrän investointisuunnitelman mukaisten investointien rahoittamiseksi. Jos julkisen talouden, valtiontalouden tai hyvinvointialueen rahoitusasema heikentyy merkittävästi, hyvinvointialueen lainanottovaltuutta voidaan pienentää.

Valtioneuvosto voi muuttaa hyvinvointialueen lainanottovaltuutta, jos investointi on välttämätön hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien palvelujen tuottamisen jatkuvuuden kannalta tai lainsäädännössä edellytettyjen palvelujen turvaamiseksi eikä investointitarvetta voida kattaa muulla tavoin.

Pirkanmaan hyvinvointialueelle hyväksyttiin poikkeuksellinen 900 miljoonan euron lainanottovaltuus vuonna 2024 alkaville investoinneille. Sitä on käyttämättä vuoden 2024 lopussa 806 842 €. Ensimmäiselle vuodelle annettiin laskennallinen lainanottovaltuus, joka oli 337 391 €. Sitä on käyttämättä vuoden 2024 lopussa 237 689 €. Yhteensä vuoden 2024 lopussa oli lainanottovaltuutta käyttämättä 1 044 531 €.

4 Rahoituskehys vuodelle 2026

Valtion rahoituskehys Pirkanmaan hyvinvointialueelle vuodelle 2026 täsmentyy lopullisesti vasta loppuvuodesta 2025. Talousarviovalmistelussa käytetään huhtikuussa 2025 julkaistua tietoa, jonka mukaan Pirkanmaan hyvinvointialueen yleiskatteellinen valtionrahoitus vuodelle 2026 on 2 586 miljoonaa euroa. Kun rahoituskehys tarkentuu, niin rahoitukseen tehdyt muutokset sisällytetään talousarvioon.

Vuoden 2026 rahoitus, Pirkanmaa		
	euroa	Muutos%
Laskennallinen sote-rahoitus (sis. jälkikäteistarkistus) vuonna 2025	2 454 717 184	
Laskennallinen pela-rahoitus (sis. jälkikäteistarkistus) vuonna 2025	54 393 653	
Laskennallinen rahoitus yhteensä vuonna 2025	2 509 110 838	
Laskennallinen sote-rahoitus vuonna 2026	2 531 321 318	3,12 %
Laskennallinen pela-rahoitus vuonna 2026	54 691 214	0,55 %
Rahoitus yhteensä vuonna 2026	2 586 012 532	3,06 %

Rahoituksen kasvu vuodesta 2025 vuodelle 2026 on yhteensä 76,9 milj. euroa, 3,1 %.

Talousarvioon sisällytettävät rahoitukseen vaikuttavat lakisääteiset muutokset ovat seuraavia:

Tehtävämuutokset vuodelle 2026	euroa2
Sairaaloiden ja päivystysten kokonaisuudesta säätäminen	-4 080 000
Uudistetaan erikoissairaanhoidon työnjakoa koskevat säädökset	-2 380 000
Sairaaloiden ja päivystysten sekä erikoissairaanhoidon työnjaon säästöjen pieneneminen (HO 2023)	4 640 000
Sairaaloiden ja päivystysten kokonaisuudesta säätäminen	-410 000
Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten hallinnollisen työn vähentäminen	-480 000

Ikääntyneiden ympärivuorokautisen hoivan henkilöstömitoituksen kehittäminen teknologiaa hyödyntäen	-2 860 000
Ajokorttitarkastusten rajaaminen julkisen palveluvalikoiman ulkopuolelle (Lisätoimet 2024)	-300 000
Silmäterveyden norminpurku (HO 2023)	-100 000
Keliakiakorvauksen laajentaminen, lääkärinlausuntojen lisääntyminen	100 000
Keliakiakorvaus, siirto rahoitettavaksi toimeentulotuesta	-100 000
Terapiatakuun voimaantulon siirto alkamaan 1.5.2025 (HO 2023)	1 220 000
Terapiatakuu täsmäytys	-180 000
Tulkkaukspalveluihin liittyvä säästö (HO 2023)	-290 000
Vammaispalvelulain uudistus (Lisätoimet 2024)	-950 000
Vammaispalvelulain soveltamisalan muutos	1 560 000
Vammaispalvelulain muuttaminen PeV:n elämänvaihetta koskevien linjausten mukaiseksi (Lisätoimet 2025)	-1 900 000
Hoitotakuun toteutus	-210 000
Hoitotakuu (Lisätoimet 2024)	-3 220 000
Hoitotakuu (Lisätoimet 2024)	3 420 000
Kotoutumislain muutoksesta johtuva rahoitusvastuun kasvu hva:ille, täsmäytys HE:n mukaiseksi	-30 000
Kuntouttavan työtoiminnan aktivointisuunnitelmien hallinnollinen keventäminen (Lisätoimet 2025)	-150 000
RAI-arvioinnin keventäminen (Lisätoimet 2025)	-90 000
Demokratiarahan vähentäminen (Lisätoimet 2025)	-480 000
Teknologian hyödyntäminen kotihoidossa (Lisätoimet 2025)	-1 540 000
Omaishoidon ja perhehoidon palkkiotason nostaminen	1 530 000
Käyttämättä jääneen palvelun maksun korotus	-140 000
Yhteensä	-7 420 000

Rahoitus on hyvinvointialuetasosta yleiskatteellista rahoitusta ja näkyy vain hyvinvointialuetasolla. Rahoitusta ei jaeta organisaatiossa alemmille tasoille (tehtäväalueet, palvelulinjat).

Hyvinvointialuelain mukaan hyvinvointialueiden tulee kattaa vuosien 2023 ja 2024 aikana kertyneet alijäämät vuoden 2026 loppuun mennessä. Tämä tavoite ohjaa Pirkanmaan hyvinvointialueen raamivalmistelua. Jotta alijäämä tulee katettua, niin vuoden 2026 toimintakatteenksi asetetaan suunnitteluohjeessa enintään -2 426 miljoonaa euroa. Se on laskennallisesti noin 5,7 % vuoden 2024 toteutunutta toimintakatetta suurempi ja toimii talousarviovalmistelua ohjaavana kustannustasomuutoksena. Vuoden 2024 tilinpäätöksen jälkeen on toiminnassa tapahtunut muutoksia tai siirtoja tehtäväalueilta toisille ja ne pyritään ottamaan valmistelussa ja raamin määrityksessä lisäksi huomioon. Huomioon otettavista

muutoksista merkittävimmät ovat HR-toimialueen siirtyminen tehtäväalueelta toiselle, sote-tietojärjestelmien uudistaminen, digipalvelut, yhteistoimintaneuvotteluiden pohjalta tehdyt talouden tasapainottamiset, hyvinvointialueiden rahoituksessa huomioidut lakisääteiset tehtävämuutokset sekä muutamat vuoden 2024 tilinpäätöksessä olleet kertaluonteiset erät.

Edelliset reunaehdot huomioon ottaen varsinaisen palvelutoiminnan eli sote-tehtäväalueen ja pelastustoimen toimintakate vuodelle 2026 tulee mahtua seuraaviin kokonaisraameihin.

- Sote -2 347 000 000 euroa
- Pela -78 000 000 miljoonaa euroa

Sisäisten yksiköiden osalta taloussuunnittelua ohjataan sillä periaatteella, että niiden sisäinen laskutus tai vyörytykset eivät saa rasittaa varsinaisen palvelutoiminnan tehtäväalueita heidän kasvuraamiaan enempää, vaan kasvuvarana myös näissä käytetään samaa suunnitteluprosenttia.

Tukipalveluiden taloussuunnittelua ohjaa sisäisen laskutuksen taso, joka saa muille tehtäväalueille olla enintään 482 000 000 euroa. Tukipalvelut suunnitellaan lisäksi tyhjien tilojen aiheuttamien kustannusten verran alijäämäiseksi. Alijäämän suuruus määrittyy myöhemmin.

Strategisten ohjauksen ja järjestämisen toimintakate saa olla enintään 47 400 000 euroa.

Varattuun raamikasvuun tulee sisällyttää lähtökohtaisesti kaikki kustannusnousut. Mikäli varaus ei syystä tai toisesta riitä, tulee sen ylittävät esitykset tuoda erikseen tasapainotusneuvotteluihin, eikä niitä saa sisällyttää mukaan talousarvioesitykseen ennen erillisiä neuvotteluja ja hyväksyntää. Esitysten toimittamista varten toimitetaan erikseen ohjeet talouspäälliköille.

Talousarviovalmistelu perustuu hyvinvointialueen strategiaan ja strategian toimeenpano-ohjelmaan. Strategian toimeenpano-ohjelman tuottavuustoimenpiteiden vaikutukset tulee sisällyttää täysimääräisesti talousarvioon.

Uusien lakisääteisten tehtävien tarkempi jakautuminen palvelulinjoille annetaan sote-joryn jaettavaksi. Sote-jory jakaa lisäksi tehtäväalueensa raamin itse tarkemmin palvelulinjoilleen.

Myöhemmin suunnittelun edetessä huomioitavia raamiin vaikuttavia asioita:

- Tyhjien tilojen osuus huomioidaan raamissa tukipalveluiden toimitila-toimialueen alijäämänä. Muiden tehtäväalueiden osalta tyhjäksi jäävät toimitilat vähentävät sisäisiä vuokria. Tyhjien tilojen kokonaismäärä selviää syksyllä 2025.
- Talouspalveluiden siirto tukipalveluiden tehtäväalueelle huomioidaan vasta syksyllä ensimmäisen suunnittelukierroksen päätyttyä.
- Suunnittelun edetessä esiin nousseet muut muutokset, tarpeet ja tarkennukset mahdollisuuksien mukaan.

Vuoden 2026 ylijäämätavoitteeksi asetetaan noin 100–110 miljoonaa euroa, mutta lopullinen tavoite määrittyy suunnittelun edetessä ja vuoden 2025 ennustetietojen tarkentuessa.

Muiden tulojen osalta myynnit ja tuotot suunnitellaan talousarvioon yksiköittäin mahdollisimman realistista arviota käyttäen.

Hyvinvointialueen hintaindeksissä vuodelle 2026 ennustettu kuluttajahintaindeksin osuus on 1,6 %. Sitä voidaan käyttää suunnittelussa ulkopuolisten palveluiden hinnanmuutosten määränä vuodesta 2025 vuoteen 2026.

5 Talousarvion tavoitteet

Pirkanmaan hyvinvointialueen strategia toimii talousarvion laatimisen perustana. Strategian toimeenpano-ohjelma täsmentää strategiaa ja sen toimenpiteet kytkeytyvät talousarvioon. Talousarvioon asetettavien tavoitteiden on toiminnan, talouden ja henkilöstöasioiden osalta toteutettava vuosille 2023–2025 hyväksyttyä hyvinvointialueen strategiaa ja sitä tarkentavia ohjelmia. Vuosien 2026–2029 strategia valmistellaan vuoden 2025 aikana ja tavoitteistoa tarkennetaan tarvittaessa päätöksenteon edetessä.

Pirkanmaan hyvinvointialueen talousarvion tavoitteistojen valmistelua koordinoidaan strategian toimialueelta ja strategisen suunnittelun ja järjestämisen vastuualueella.

Talousarvion tavoitteiston muodostavat järjestämisen tavoitteet sekä tehtäväalueiden ja sosiaali- ja terveystalouden palvelulinjojen toiminnalliset tavoitteet. Järjestämisen tavoitteet ovat sitovia aluevaltuustoon nähden ja toiminnalliset tavoitteet aluehallitukseen nähden. Tavoitteet tulee asettaa niin, että niiden saavuttaminen on todennettavissa. Ne perustuvat strategian ja toimeenpano-ohjelman lisäksi tilannekuvaan ja toiminnan painopisteisiin. Tavoitteiden tulee olla toteutettavissa käytössä olevilla resursseilla ja niiden henkilöstövaikutukset tulee huomioida. Vuoden 2026 talousarvion valmistelussa toiminnallisten tavoitteiden alustavat henkilöstövaikutukset on koottu erillisellä kyselyllä ja niitä tarkennetaan tavoitteiston tarkentuessa.

Tavoitteiden valmistelu on käynnistetty keväällä 2025 ja valmistelu etenee noudattaen toiminnan ja talouden suunnittelusta julkaistua aikataulua. Tavoitteet ja niiden vaikutukset käsitellään valtuustoseminaarissa 20.10.2025.

Toimintasuunnitelmatekstit, joissa kuvataan toimenpiteet tavoitteiden toteuttamiseksi, laaditaan erillisen ohjeistuksen mukaisesti syyskuun aikana. Toimintasuunnitelmaan laaditaan palvelulinjoittain yhteenveto toiminnallisista tavoitteista ja niiden vaikutuksista. Sen lisäksi henkilöstövaikutukset ja toimintaan

liittyvät henkilöstötavoitteet kootaan henkilöstösuunnitelmaan. Lopulliset talousarviotavoitteet hyväksytään talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

Toimintaan vuodelle 2026 suunniteltavat muutokset

Vuoden 2026 talousarviokirjaan suunnitellaan luottamushenkilöiden toiveiden mukaisesti enemmän palvelulinja- ja tehtäväaluekohtaisia tekstikuvauksia toiminnan laajuudesta ja muutoksista. Jotta sivumäärä ei kohtuuttomasti kasva, tullaan talousarviokirjan sivumäärää samalla vähentämään alkuosan yleisistä teksteistä sekä erillisellä pykälällä vuosittain päätettävästä investointiosasta

6 Lisätietoja

Taloussuunnitteluun liittyen:

- Talouspalvelujohtaja Mikko Hannola, mikko.hannola@pirha.fi, puh. 040 572 5584
- Taloussuunnittelupäällikkö Leena Gabrielsson, leena.gabrielsson@pirha.fi, puh. 040 729 7317

Henkilöstösuunnitteluun ja palkkabudjetointiin liittyen:

- Kehittämispäällikkö Anne Markkula, anne.markkula@pirha.fi, puh. 044 486 1619

Talousarvion tavoitteisiin liittyen:

- Strategiapäällikkö Kristiina Lumme, kristiina.lumme@pirha.fi / strategia@pirha.fi, puh. 044 472 2679